

ПРОГРАМА
вступного іспиту зі спеціальності
035 «Філологія»
для вступників на навчання в аспірантурі

1. Загальні питання

1. Мова як об'єкт лінгвістики. Функції мови.
2. Мова і мислення, їх взаємодія. Когнітивний підхід у сучасній лінгвістиці.
3. Мова і комунікація. Відображення комунікативних цілей в структурі мови.
4. Соціальна природа мови. Мова і суспільство, мова і культура. Соціальна стратифікація мови. Мова і особистість.
5. Розвиток мови. Проблема походження мови. Множинність мов.
6. Мова як система / механізм / пристрій. Внутрішня структура мови.
7. Рівні (модулі) мови. Моделі мови. Інтегральні рівневі моделі.
8. Наукові парадигми в лінгвістиці.
9. Цілі, презумпції і методи лінгвістичного дослідження. Евристичні методи, описові методи, методи верифікації, аргументації та доказу.
10. Проблема дискретного / недискретного в мові.

2. Загальна фонетика.

1. Звуковий механізм мовної комунікації.
2. Мовний апарат і функції його компонентів.
3. Механізми мовлення (артикуляційні процеси).
4. Елементи акустичної теорії утворення мовлення.
5. Акустичні характеристики основних класів звуків.
6. Сприйняття мовлення: анатоμο-фізіологічна база і основні фази сприйняття.
7. Принципи опису інтонаційної системи мови.

3. Загальна морфологія.

1. Об'єкт і завдання морфології як частини теорії мови.
2. Поняття морфеми: визначення та основні властивості.
3. Позиційна класифікація морфем.
4. Поняття словоформи. Основні властивості словоформ.
5. Морфологічна класифікація мов.
7. Граматичне значення і граматична категорія (загальне поняття).
8. Відмінок: загальна характеристика та основні типи відмінкових систем.

4. Загальний синтаксис

1. Місце синтаксису в теорії опису мови.
2. Традиційна і сучасна синтаксична теорія.
3. Універсальне і варіативне в синтаксичній структурі.
4. Речення як максимальна синтаксична одиниця. Істотні ознаки речення.
5. Словосполука. Різні трактування терміна словосполука. Типи складників. Іменна група. Прийменникова група. Дієслівна група.
6. Синтаксичні відносини, їх типи. Формальні засоби вираження синтаксичних відносин.
7. Поняття керування. Валентності слова. Семантичні та синтаксичні валентності, співвідношення між ними.
8. Поняття узгодження.
9. Синтаксичні процеси. Типи процесів, їх функції.
10. Предикатно-аргументна структура предикації.
11. Типологія предикації (елементарного речення).
12. Принципи синтаксичного членування речення. Теорія членів речення.

5. Загальна семантика

1. Наявні розуміння «значення» (дефініції терміна *значення* в різних моделях мовного знака).
2. Проблема багатозначності: мовна і мовленнєва багатозначність; полісемія, омонімія та дифузність значень; методи розрізнення багатозначності.
3. Системність організації лексико-семантичного рівня. Семантичне поле і найважливіші кореляції між його елементами.
4. Компонентний аналіз значення: загальні принципи, етапи розвитку, приклади конкретних методик.
5. Експліцитна й імпліцитна інформація у висловлюванні.
7. Типи лексико-семантичної інформації в словнику інтегральної моделі опису мови.
8. Семантичні метамови: загальне поняття, основні типи, ділянки застосування.

6. Дискурс

1. Дискурсологія як розділ лінгвістики. Дискурс як об'єкт міждисциплінарного вивчення.
2. Типи дискурсивних явищ: макроструктура, мікроструктура, роль дискурсивних чинників на всіх рівнях мови.
3. Модуси дискурсу: усний і письмовий. Жанри і типи дискурсу.
4. Когнітивний і експериментальний психолінгвістичний підходи до дослідження дискурсу.
Текстово-дискурсивні категорії.

7. Структурна лінгвістика

1. Умови формування структурної лінгвістики. «Курс загальної лінгвістики» Ф. де Соссюра и його значення. Мова й мовлення. Синхронія й діахронія. Субстанція і форма.
2. Структурна лінгвістика і структуралізм .
3. Празька лінгвістична школа. Функційний підхід в роботах М. Трубецького, Р. Якобсона та ін. Розроблення типології у пражців.
4. Французький структуралізм. Лінгвістичні концепції Е. Бенвеніста й А. Мартіне. Принцип економії в лінгвістиці.
5. Данський структуралізм. Основні особливості глоссематичного підходу до мови.
6. Дискриптивна лінгвістика. Ф. Боас. Концепція Л. Блумфілда. Розвиток дескриптивізму в роботах З. Харріса та ін. Основні принципи дескриптивного підходу до мови.
7. Американська етнолінгвістика. Е. Сепір и його школа. Типологічна концепція Е. Сепіра. Ідеї про зв'язок мови і культури. Гіпотеза лінгвістичної відносності Б. Уорфа.
8. Критика структуралістської парадигми, Чомськіанська революція. Основні властивості генеративного підходу до мови, зіставлення структуралістської й генеративістської парадигм.
9. Основні методи структурної лінгвістики. Дистрибутивний аналіз. Трансформаційний аналіз.
10. Формальні моделі як засіб лінгвістичного аналізу.

7. Прикладна лінгвістика

1. Становлення прикладної лінгвістики як наукової дисципліни. Об'єкт і методи прикладної лінгвістики.
2. Підходи до визначення терміна «прикладна лінгвістика»; широке і вузьке розуміння прикладної лінгвістики.
3. Комп'ютерна лінгвістика і її інструментарій. Теорія знань як теоретичне підґрунтя комп'ютерної лінгвістики. Структури знань: фрейми і сценарії. Основні напрямки комп'ютерної лінгвістики.
4. Гіпертекстові технології подання тексту. Текст і гіпертекст. Історичне коріння гіпертекстових систем. Компоненти гіпертексту, елементи типології гіпертексту.
5. Корпусна лінгвістика як розділ прикладної лінгвістики: цілі та завдання. Вихідні поняття корпусної лінгвістики.
6. Типологія корпусів текстів: дослідні корпуси, ілюстративні корпуси, динамічні vs. статичні корпуси. Параметризація проблемної ділянки. Вимоги до корпусу текстів з погляду користувача.
7. Досліди розроблення корпусів текстів. Фундаментальні корпуси для англійської, німецької та французької мов тощо.
8. Системи, що забезпечують доступ до корпусів текстів. Програми WordCruncher, DIALEX, UNILEX. Побудова конкордансів.
9. Бази даних. Структура бази даних, її залежність від предметної ділянки. Подання та опрацювання лінгвальних даних.

10. Машинний переклад. Елементи хронології машинного перекладу. Стратегії машинного перекладу. Галузі використання машинного перекладу. Найважливіші системи машинного перекладу.
11. Прикладні аспекти квантитативної лінгвістики.
12. Оптимізація спілкування з ЕОМ: системи опрацювання природної мови. Базова структура людино-машинної взаємодії. Елементи типології систем, що забезпечують взаємодію з ЕОМ на природній мові.
13. Породження тексту. Генератори тексту. Граматики тексту, використовувані в генераторах. Генератори сюжету.
14. Теорія і практика інформаційно-пошукових систем. Основні поняття інформаційного пошуку.
15. Лексикографія як дисципліна прикладної лінгвістики: основні цілі і завдання. Співвідношення між лексикографією і лексикологією.
16. Базові параметри типологізації словників.
17. Типи словників і сфери лексикографічного опису мови. Основні структурні компоненти словників. Основні структурні компоненти словникової статті (зони словникової статті).
18. Комп'ютерна лексикографія. Лексикографічні бази даних. Автоматичні словники. Вимоги до словників, задіяних в системах опрацювання природної мови.
19. Термінознавство і термінографія. Поняття терміна і терміносистеми. Найважливіші напрямки діяльності в термінознавстві й термінографії. Наявні словники лінгвістичних термінів.
20. Переклад як прикладна дисципліна. Види перекладу. Лінгвістичні проблеми перекладу.
21. Теорія і методика викладання мови. Наявні методики викладання.
22. Лінгвістичні аспекти теорії впливу: мовні механізми варіативної інтерпретації дійсності. Предмет теорії впливу і її витоки. Передумови мовного варіювання. Типологія мовних механізмів впливу на свідомість.
23. Політична лінгвістика. Предмет й завдання політичної лінгвістики. Методика контент-аналізу. Методика когнітивного картування.
24. Юридичні аспекти мови й мовні аспекти права і юридична лінгвістика. Судова лінгвістика як розділ прикладної лінгвістики.
25. Комп'ютерний контент-аналіз (ККА): історія, методика проведення. Програми ККА.
26. Text Mining: контент-моніторинг. Сфери застосування. методика проведення.
27. Прикладна і теоретична лінгвістика: проблеми взаємовпливу. Рефлексія лінгвістичної теорії в прикладній лінгвістиці.

Література

- Алпатов В. М. 150 языков и политика: 1917-1997, М., 1996.
 Апресян Ю.Д. и др. Лингвистическое обеспечение системы ЭТАП-2. М., 1988.

- Апресян Ю.Д. Идеи и методы современной структурной лингвистики / Ю.Д.Апресян. М.: Просвещение, 1966. 302с.
- Апресян Ю.Д. Идеи и методы современной структурной лингвистики. М., 1966. С.78-112.
- Бакулов А. Д., Леонтьева Н., Шаляпина З. М. Отечественные системы машинного перевода // Искусственный интеллект. Справочник. Кн. 1. Системы общения и экспертные системы. М., 1990. С. 248-260.
- Бакулов А.Д., Леонтьева Н.Н. Теоретические аспекты машинного перевода // Искусственный интеллект. Справочник. Кн. 1. Системы общения и экспертные системы. М., 1990. С. 201-215.
- Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка /Ш.Балли [Пер. с фр.]. - М.: Изд-во ин. лит., 1955. - 416с.
- Баранов А. Н. Речевое воздействие и аргументация // Рекламный текст. Семиотика и лингвистика. М., 2000. С. 109-163.
- Баранов А. Н. Что нас убеждает? (Речевое воздействие и общественное сознание). М., 1990.
- Баранов А. Н., Добровольский Д. О. Немецкая корпусная лингвистика // Вестник МГУ. Сер. Иностранные языки. 1998. № 1.
- Баранов А. Н., Паршин П. Б. Варианты и инварианты текстовых макроструктур (к формированию когнитивной теории текста) // Проблемы языковой вариативности. М., 1990. С. 135-168.
- Баранов А. Н., Паршин П. Б. Языковые механизмы вариативной интерпретации действительности как средство воздействия на сознание // Роль языка в средствах массовой коммуникации. М., 1986.
- Баранов А. Я. Автоматизация лингвистических исследований как лингвистическая проблема // Русистика сегодня. 1998. № 1-2. с. 179-191.
- Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику / Баранов А.Н. – М.: Едиториал УРСС, 2003. – 360 с.
- Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику / Баранов А.Н. – М.: Едиториал УРСС, 2003. – 360 с.
- Баранов А.Н., Паршин П.Б. Варианты и инварианты текстовых макроструктур (к формированию когнитивной теории текста). – В кн.: Проблемы языковой вариативности. М., 1990.
- Баранов А.Н., Добровольский Д.О. Постулаты когнитивной семантики. – Известия РАН. Сер. литературы и языка, т. 56, 1997, №1
- Бархударов Л. С. Язык и перевод. М., 1975.
- Белл Р. Социолингвистика. Цели, методы и проблемы. М., 1980.
- Беляева Л. Н. Применение ЭВМ в лингвистических исследованиях и лингводидактике. // Л., 1986.
- Беляева Л., Откупщикова М. И. Автоматический (машинный) перевод // Прикладное языкознание. СПб., 1996. С. 360-388.
- Бенвенист Э. Общая лингвистика / Э.Бенвенист [Пер. с фр.]. - М.: Прогресс, 1974. - 446с.
- Блакар, Р. Язык как инструмент социальной власти / Р. Блакар // Язык и моделирование социального взаимодействия. - М., 1987.
- Блумфилд Л. Язык /Леонард Блумфилд [Пер. с англ.]. - М.:Прогресс, 1968. - 607с.
- Будаев, Э.В. Метафора в политическом интердискурсе / Э.В. Будаев, А.П. Чудинов; Урал. гос. пед. ун-т. - Екатеринбург, 2006.
- Будаев, Э.В. Риторическое направление в исследовании политической метафоры / Э.В. Будвев, А.П. Чудинов // Respectus Philologicus. 2006. № 9(14).
- Бэйли Р. НЛП консультирование. М., 2000. С. 98-119, 182-217.
- Бэндлер Р., ГриндерД. Рефрейминг: ориентация личности с помощью речевых стратегий. Воронеж, 1995.

- Бюлер К. Теория языка. Репрезентативная функция языка / Карл Бюлер [Пер. с нем.]. - М.: Издательская группа «Прогресс», 2000. - 528с.
- Васильев А. (Компьютер на месте переводчика). // Подводная лодка. – 1998, № 6.
- Вежбицка, А. Антитоталитарный язык в Польше / А. Вежбицка // Вопросы языкознания. 1994. № 4.
- Величковский Б. М. Когнитивная наука и психологические проблемы изучения интеллекта // Компьютеры и познание: очерки по когнитологии. – М.: Наука, 1990. – С. 6–21.
- Виноградов В. С. Лексические вопросы перевода художественной прозы. М., 1978.
- Винокуров А.А., Чуканов В.О. Новый метод оценки машинного перевода.// Информационные технологии и системы. Hardware Software Security. Тенденции и перспективы – Сборник статей: М., Международная академия информатизации, 1997.
- Влахов С, Флорин С. Непереводимое в переводе. М., 1980.
- Водак, Р. Язык. Дискурс. Политика / Р. Водак; Волг. гос. пед. ун-т. - Волгоград, 1997.
- Волошин В.Г. Комп'ютерна лінгвістика: Навчальний посібник / Волошин В. Г. - Суми: ВТД „Університетська книга”, 2004.- 381 с.
- Вольфсон, И.В. Язык политики. Политика языка / И.В. Вольфсон; Сарат. гос. ун-т. - Саратов, 2003.
- Гаврилова, М.В. Критический дискурс-анализ в современной зарубежной лингвистике / М.В. Гаврилова. - СПб., 2003.
- Герасимов В.И. К становлению «когнитивной грамматики». – В кн.: Современные зарубежные грамматические теории. М., 1985
- Герд А.С. Предмет и основные направления прикладной лингвистики // Прикладное языкознание. СПб., 1966. С. 5-14.
- Герд А. С. Типы русских текстов и организация машинного фонда русского языка // Машинный фонд русского языка: идеи и суждения. – Москва, 1986.
- Гийом Г. Принципы теоретической лингвистики: Сб. неизданных текстов / Г.Гийом [Пер. с фр.; Подгот. текста под рук. Р. Валена]. - М.: Прогресс-Культура, 1992. - 217 с.
- Глисон Г. Введение в дескриптивную лингвистику / Г.Глисон [Пер. с англ.] - М.: Изд-во иностр. лит-ры, 1959. - 486 с.
- Гордон Д. Терапевтические метафоры. СПб., 1995.
- Городецкий Б.Ю. Актуальные проблемы прикладной лингвистики // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. XII. М., 1983. С. 5-10, 12-17.
- Грязнухіна Т.О. Лінгвістичне забезпечення автоматичних систем управління // Мовознавство, 1983. – №5.
- Дейк, Т.А. Язык. Познание. Коммуникация / Т.А. Дейк. - М., 1989.
- Демская-Кульчицкая О.М. Корпус текстов украинской периодики // Исследование славянских языков в русле традиций сравнительно-исторического и сопоставительного языкознания // Информационные материалы и тезисы докладов международной конференции. – М., 2001.
- Демська-Кульчицька О.М. Базові поняття корпусної лінгвістики // Українська мова, 2003. – №1.
- Дорошевский В. О задачах и проблемах перевода // Исследование по славянской филологии. М., 1974. С. 25-28.
- Дубічинський В. В. Українська лексикографія: історія, сучасність та комп'ютерні технології – Х.: НТУ «ХП», 2004. – 203 с.
- Ельмслев Л. Прологомены к теории языка // Новое в лингвистике. - М.: Изд-во иностр. лит-ры, 1960. - Вып. 1. - С. 264-389.
- Залевская А. А. Введение в психолінгвістику. – М.: Российск. гос. гуманит. ун-т, 2000. – 382 с.
- Залевская А. А. Перевод как моделирование и моделирование перевода // Проблемы семантики: Психолінгвістическіе исследования. – Тверь, 1991. – С. 69–82.

- Залевская А. А. Психолингвистический подход к проблеме концепта // Методологические проблемы когнитивной лингвистики / Под ред. И. А. Стернина. – Воронеж: ВГУ, 2001. – С. 36–44.
- Засорина Л.Н. Введение в структурную лингвистику. - М.: Высшая школа, 1974. - 319 с.
- Звегинцев В.А. Теоретическая и прикладная лингвистика. М. 1968. С. 22-35.
- Звегинцев В. А. 1) История языкознания XIX–XX веков в очерках и извлечениях. // Ч. II. М, 1965; 2) Теоретическая и прикладная лингвистика. // М, 1968.
- Зиндер Л. Р. Введение в теорию письма // Прикладное языкознание. СПб., 1996. С. 15-24. Знание языка и языкознание. // М., 1991.
- Зубов А. В. Основы лингвистической информатики: Учеб пособие. // Ч. I. Минск, 1991; ч. II. 1992; ч. III. 1993.
- Зубов А. В., Лихтарович А. А. ЭВМ анализирует текст. // Минск, 1989.
- Иванова В. Ф. Орфография // Прикладное языкознание. СПб., 1996. С. 25-33.
- Исаев И. А. Опыт автоматизации лексикографических исследований. Система DIALEX // Слово Достоевского. М., 1996.
- Использование ЭВМ в лингвистических исследованиях. Отв. ред. Перебийнос В. И. – Киев: Наукова думка, 1990. - 228 с.
- Карпіловська Є. А. Вступ до комп'ютерної лінгвістики / Карпіловська Є. А. — Донецьк: ТОВ "Юго-Восток, Лтд", 2003. — 184 с.
- Квадратура смысла: Французская школа анализа дискурса / пер. с фр. и португ.; общ. ред. и вступ. ст. П. Серию; предисл. Ю.С. Степанова. - М., 2002.
- Кибрик А.Е. Прикладная лингвистика // Очерки по общим и прикладным вопросам языкознания. М. 1992. С. 261-262.
- Клемперер В. ЛТІ. Язык Третьего рейха: Записная книжка филолога / В. Клемперер. - М., 1998.
- Клименко Н.Ф. Построение тезауруса с помощью ЭВМ // Украинский семантический словарь. Проспект. – К., 1990.
- Когнитивные аспекты языка. – В кн.: Новое в зарубежной лингвистике, вып. XXIII. М., 1988.
- Комиссаров В. Н. Теоретические основы методики обучения переводу. М., 1997.
- Кубайчук В. Хронологія мовних подій в Україні: зовнішня історія української мови. К.: "К.І.С.", 2004.
- Кубрякова Е.С., Демьянков В.З., Лузина Л.Г., Панкрац Ю.Г. Краткий словарь когнитивных терминов. М., 1996
- Лакофф Дж., Джонсон М. Метафоры, которыми мы живем. М.: УРСС, 2004.
- Лассан Э.Р. Дискурс власти и инакомыслия в СССР: когнитивно-риторический анализ / Э.Р. Лассан. - Вильнюс, 1995.
- Левин Ю. И. О семиотике искажения истины // Информационные вопросы семиотики, лингвистики и автоматического перевода. М., 1974. Вып. 4. [Перепечатано Левин Ю. И. Избранные труды. Поэтика. Семиотика. М., 1998.]
- Леннгрэн Л., Ферм Л. Уппсальский машинный фонд русского языка // Труды машинного фонда русского языка. Т. 1. М., 1991.
- Леонтьева Н., Шаляпина З. М. Современное состояние машинного перевода // Искусственный интеллект. Справочник. Кн. 1. Системы общения и экспертные системы. М., 1990. С. 216-261.
- Лингвистический энциклопедический словарь. // М., 1990.
- Марусенко М.А. Атрибуция анонимных и псевдонимных текстов методами прикладной лингвистики // Прикладное языкознание. СПб, 1996.
- Марчук Ю. Н. Математические методы в языкознании. // М., 1990.
- Минимально-необходимые статистические инструменты / Ошибки наблюдения и определение объема выборки из текста // Головин Б. Н Язык и статистика.— М: Наука, 1971.— С. 19-28; 50-62.

- Миньяр-Белоручев Р. К. Общая теория перевода и устный перевод. М., 1980.
- Михайлов М. Я. Компьютерное обеспечение корпуса текстов (взгляд пользователя) // Русистика сегодня. 1998. № 1-2. С. 192-201.
- Мошкович Ж. Г. Автоматическая лексическая система Унилекс-2. М
- Мухарьямов, Н.М. Политическая лингвистика как научная дисциплина / Н.М. Мухарьямов, Л.М. Мухарьямова // Политическая наука. 2002. № 3.
- Німчук В.В. Періодизація як напрямок дослідження генезис та історії української мови // Мовознавство, 1997-1998. – № 6, 1
- Новое в зарубежной лингвистике. Вып. XXIV: Компьютерная лингвистика. // М., 1989.
- Основные направления структурализма. - М.: Наука, 1964. - 360 с.
- Партико З.В. Прикладна і комп'ютерна лінгвістика : Вступ до спеціальності : Навчальний посібник / Партико З.В. - Львів: Афіша, 2008. - 224 с.
- Паршин П. Б. Речевое воздействие: основные сферы и разновидности // Рекламный текст. Семиотика и лингвистика. М., 2000.
- Паршин П.Б. Теоретические перевороты и методологический мятеж в лингвистике XX века. – Вопросы языкознания, 1996, № 2.
- Перебийніс В.С. Теоретичні та прикладні проблеми структурно-математичної лінгвістики // Мовознавство, 1981. – №4.
- Перебийніс В. І. Статистичні методи для лінгвістів / Перебийніс В.І. – Вінниця: Нова кн., 2002.– 168 с.
- Петренко В. Ф. Основы психосемантики: Учеб. пособ. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1997. – 400 с.
- Пешё М. Контент-анализ и теория дискурса // Квадратура смысла. М., 1999. С. 302-336.
- Пещак М. М. Нариси з комп'ютерної лінгвістики / Пещак М. М. - Ужгород: В-во „Закарпаття”, 1999. – 200 с.
- Почепцов, Г.Г. Информационные войны / Г.Г. Почепцов. - М., 2000.
- Пражский лингвистический кружок: Сб. статей / Сост., ред. и предисл. Н.А. Кондрашова. - М.: Прогресс, 1967. - 559 с.
- Прикладная лингвистика. – В кн.: Новое в зарубежной лингвистике, вып. XII. М., 1983.
- Прикладные аспекты лингвистики. // М., 1989.
- Рахилина Е.В. Когнитивная семантика: история, персоналии, идеи, результаты. – Семиотика и информатика, вып. 36. М., 1998
- Ревзин И. И.9 Розенцвейг В. Ю. Основы общего и машинного перевода. М., 1964.
- Рогожникова Р. П, Чернышева Л. В., Кузнецова Е. Основные направления автоматизации лингвистических исследований. // Л., 1988.
- Романов, А.А. Политическая лингвистика. Функциональный подход / А.А. Романов. - М.; Тверь, 2002.
- Рыков В. Корпус текстов как реализация объектно-ориентированной парадигмы, 2001а. – <http://rykov-cl.narod.ru/http://rykov-cl.narod.ru>.
- Рыков В. Корпусная лингвистика, 2001б. – <http://rykov-cl.narod.ru/lekcii.doc>.
- Рычкова Л.В. Корпусная лингвистика: лексикографический аспект // Слово и словарь. – Гродно, 2002.
- Сепир Э. Избранные труды по языкознанию и культурологии /Эдвард Сепир [Пер. с англ.]. - М.: Прогресс, 1993. - 654 с.
- Серио, П. Русский язык и советский политический дискурс: анализ номинаций / П. Серио // Квадратура смысла. - М., 2002.
- Система перевода текста Magic Goody для Windows. Руководство пользователя. — С.-Петербург, фирма "ПРОМТ", 1999.
- Система перевода текста PROMT Internet. Руководство пользователя. — С.-Петербург, фирма "ПРОМТ", 1999.
- Система перевода текста STYLUS для Windows. Версия 2.51. Руководство пользователя. — С.-Петербург, фирма "ПРОМТ", 1996.

- Система перевода текста WebTranSite 98. Руководство пользователя. — С.-Петербург, фирма "ПРОМТ", 1998.
- Система перевода текста WebView Руководство пользователя. — С.-Петербург, фирма "ПРОМТ", 1998.
- Система электронных словарей LINGVO для DOS и Windows. Версия 4.0. Руководство пользователя. — М.: фирма "БИТ", 1995.
- Скороходько Е.Ф. Лінгвістичні основи автоматизації інформаційного пошуку / Скороходько Е.Ф. — К.: Вища школа, 1970. - 242с.
- Слама-Казаку Т. Место прикладной лингвистики в системе наук: Отношения ПЛ к «лингвистике» // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. XII. М., 1983. С. 23-34.
- Слокум Дж. Обзор разработок по машинному переводу: история вопроса, современное состояние и перспективы развития // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. XXIV. Компьютерная лингвистика. М., 1989. С. 357-408.
- Солсо Р. Когнитивная психология. — СПб.: Питер, 2002. — 592 с.
- Соссюр Ф. де. Курс общей лингвистики // Труды по языкознанию / Пер. с фр. - М.: Прогресс, 1977. - С. 7-286.
- Талми Л. Отношение грамматики к познанию. — Вестник МГУ, сер. 9. Филология. 1999, № 1
- Успенский Б.А. Структурная типология языков/Б.А.Успенский. - М.: Наука, 1965. - 286 с.
- Фант Г. Анализ и синтез речи /Г.Фант [Пер. с англ.]. - Новосибирск: Наука, 1970. - 166 с.
- Филлмор Ч. Дело о падеже // Новое в зарубежной лингвистике. М.: Прогресс, 1981. Вып. 10. - С. 369-495.
- Френсис У. Н. Проблемы формирования и машинного представления большого корпуса текстов // Новое в лингвистике. — Вып. XIV, 1983.
- Фрумкина Р. М. Цвет, смысл, сходство (аспекты психолингвистического анализа). — М.: Наука, 1984. — 175 с.
- Фрэнсис У. Я. Проблемы формирования машинного корпуса текстов // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. XIV. Проблемы и методы лексикографии. М., 1983. С. 334-353.
- Хомский Н. Аспекты теории синтаксиса / Н.Хомский [Пер. с англ.]. - М.: Изд-во МГУ, 1972. - 259 с.
- Хэррис З. Совместная встречаемость и трансформация в языковой структуре // Новое в лингвистике. - М.: Изд-во иностр. лит-ры, 1962. - Вып. 2. - С. 34-62.
- Чейф У. Значение и структура языка /У.Чейф Пер. с англ. М.: Прогресс, 1975. - 432 с.
- Чейф У.Л. Данное, контрастивность, определенность, подлежащее, топики и точка зрения. — В кн.: Новое в зарубежной лингвистике, вып. XI. Современные синтаксические теории в американской лингвистике. М., 1982.
- Ченки А. Семантика в когнитивной лингвистике. — В сб.: Фундаментальные направления современной американской лингвистики. Под ред. А.А.Кибрика, И.М.Кобозевой и И.А.Секериной. М, 1997.
- Чудинов, А.П. Политическая лингвистика / А.П. Чудинов. - М., 2006.
- Шайкевич А.Я. Дистрибутивно-статистический анализ в семантике // Приципы и методы семантических исследований. М. 1976.
- Шайкевич А.Я. Количественные методы // Лингвистический энциклопедический словарь. М. 1990.
- Шаров С. А. (2002) Большой Корпус русского языка. — www.bokrcorpora.narod.ru.
- Шаумян С.К. Структурная лингвистика / С.К.Шаумян. - М.: Наука, 1965. -
- Шейгал, Е.И. Семиотика политического дискурса / Е.И. Шейгал. - М., 2004.
- Шенк Р. и др. Обработка концептуальной информации. М., 1980.

- Щерба Л. В. Опыты лингвистического толкования стихотворений. П. «Сосна» Лермонтова в сравнении с ее немецким прототипом // Щерба Л. В. Избранные труды по русскому языку. М., 1957. С. 97-109.
- Якобсон Р. О лингвистических аспектах перевода // Якобсон Р. Избранные работы. М., 1985. С. 361-368.
- Якобсон Р. Избранные работы /Р.Якобсон [Пер. с англ., нем., фр.]. - М.: Прогресс, 1985. - 455 с.
- Якобсон Р. Лингвистика в ее отношении к другим наукам // Якобсон Р. Избранные работы. М., 1985. С. 369-420.
- Anderson R.D. Metaphors of Dictatorship and Democracy: Change in the Russian Political Lexicon and the Transformation of Russian Politics // <http://www.sscnet.ucla.edu/polisci/faculty/anderson/Metaphor13.htm>
- Atkinson J.M. Our masters voices: the language and body language of politics. London, 1984.
- Bachem R. Einführung in die Analyse politischer Texte. München, 1979.
- Bakmand B. National language planning, why (not)? / B. Bakmand // Intercultural Communication. Berlin / New-York : Mouton de Gruyter, 2000 – April. – issue 3. – 1 404 – 1 634. – Access mode : www.immi.se/intercultural.
- Bańko M. Korpus PWN. – Warszawa: PWN, 2003
- Bańko M. Korpus tekstów jako źródło wiedzy o języku: Tekst wykładu na sesji MSH Uniwersytetu Warszawskiego. – Warszawa, 2003.
- Benoit W.L. Seeing spots: A functional analysis of presidential television advertisements from 1952-1996. New York, 1999.
- Catford J. A Linguistic theory of translation: an essay in applied linguistics. Oxford, 1965. (Рус. пер.: Катфорд Дж. Лингвистическая теория перевода. М.: УРСС, (в печати)).
- Chesterman A. Memes of translation: the spread of ideas in translation theory. Amsterdam etc., 1997.
- Chilton P. Analysing Political Discourse. London; New York, 2003.
- Chomsky N. Language and Politics. New York, 1988.
- Christ'l de Landtsheer. Function and the language of politics. A linguistic uses and gratification approach // Communication and cognition. 1991. Vol. 24. JSfe 3/4. P. 299-342.
- Cold War Rhetoric: Strategy, Metaphor, and Ideology. New York, 1990.
- Conference interpreting: current trends in research / Ed. by Y. Gambier, D. Gile and Ch. Taylor. Amsterdam etc., 1997.
- Cooper Robert L. Language Planning and Social Change / L. Cooper Robert. – Cambridge : Cambridge University Press, 1989. – 45 p.
- Dieckmann W. Sprache in der Politik. Eine Einführung in die Pragmatik und Semantik der politischen Sprache. Heidelberg, 1975.
- Edelman M. Political Language. New York, 1977. Geis M. L. The language of politics. New York, 1987.
- Erjavec T. The ELAN Slovene-English Aligned Corpus, 2001– <http://nl.ijs.si>.
- Fairclough N. Analysing Discourse. London; New York, 2003.
- Fillmore Ch. J. Lexicography and ethnographic semantics // EURALEX'94. Plenary lecture. Amsterdam, 1994. P. 27-48.
- Fishman J. Language and nationalism / J. Fishman. – Cambridge, MA : Newbury House, 1973.
- Francis W. N., Kucera H. A (1979) Standard Corpus of Present-Day Edited American English (Brown corpus). – Providence: Brown University.
- Hahn D.F. Political Communication: Rhetoric, Government, and Citizens. State College, 1988.
- Hajič J. (1998) Building a Syntactically Annotated Corpus: the Prague Dependency Treebank // Issue of Valiancy and Meaning. – Prague.
- Handbook of political communication / ed. D. Nimmo, K.R. Sanders. Beverly Hills, 1981.
- Harris Z. Structural Linguistics / Zellig Harris. - Chicago: University of Chicago Press, 1986. - 384p.

- Harris Z.S. *Methods in Structural Linguistics* /Z/ Harris . - Chicago: University of Chicago Press, 1951.- XV. - 384 p.
- Haugen Einar. *Blessings of Babel: Bilingualism and Language Planning* / Einar Haugen. – Berlin ; N. Y. : Mouton de Gruyter, 1987.
- Ide N. (2000) *Corpus Encoding Standard*. – <http://lpl.univ.-aix.fr/projects/multext/CES>.
- Kennedy G. (1998) *Introduction to Corpus Linguistics*. – London-New-York.
- Krippendorff K. *Content analysis. An introduction to its methodology*. London, 1980.
- Lakoff G. *Don't Think Of An Elephant! Know Your Values and Frame the Debate: The Essential Guide for Progressives*. White River Junction, 2004.
- Lakoff G. *Metaphor and War. The Metaphor System Used to Justify War in the Gulf*. <http://metaphor.uoregon.edu/lakoff-1.htm> - 1991.
- Lakoff G. *The Contemporary Theory of Metaphor // Metaphor and Thought* / ed. A. Ortony. Cambridge, 1993.
- Lakoff G., Johnson M. *Metaphors We Live by*. Chicago, 1980.
- Landtsheer Ch., de. *Function and the Language of Politics. A Linguistics Uses and Gratification Approach // Communicatuon and Cognition*. 1991. Vol. 24. № 3/4.
- Language in politics: Studies in quantitative semantics*. New York, 1949.
- Lasswell L. e. a. *Language of politics. Studies in quantitative semantics*. M.I.T. Press, Cambridge, Mass., 1965.
- Musolff A. *Metaphor and Political Discourse. Analogical Reasoning in Debates about Europe*. Basingstoke, 2004.
- Neubert A. *Elemente der allgemeinen Theorie der Translation*. Bucarest, 1970.
- Pöntiero G. *The translator's dialogue* / Ed. by P. Oiero and J. C. Sager. Amsterdam etc., 1997.
- Reisigl M., Wodak R. *Discourse and Discrimination*. London; New York, 2001.
- Renouf A. *Corpus development at Birmingham University, Coipus Unguistics Scent developments in the use of computer corpora in English language research* / Eds. Aarts J. & Meijs W. Amsterdam, 1984. *WordCrancher. WC Index Text Retrieval Software*. Birgham Young University, 1989 a
- Shapiro M. *Language and political understanding*. West Hanover, 1981.
- Sinclair J. (1994) *Corpus Typology Draft*. – <http://www.icl.pi.cnr.it/EAGLES96/typology>.
- Teubert W. (2000) *Corpus Linguistics – a Partisan View // International Journal of Corpus Linguistics*. – Vol. 5, No.1.
- Text typology and translation* / Ed. by A.Trosboig. Amsterdam etc., 1997.
- The Theory and Practice of Political Communication Research*. Albany, 1996.
- Toury G. *In search of a theory of translation*. Tel Aviv, 1980.
- WordCruncher. WC View Text Retrieval Software*. Birgham Young University, 1989 b.
- Yule G. *Pragmatics*. - Oxford, 2000.
- Zinken J. *Ideological Imagination: Intertextual and Correlational Metaphors in Political Discourse // Discourse and Society*. 2003. Vol. 14. № 4.

Додаткові джерела:

Багатомовні корпуси:

The ECI Multilingual Corpus I - Multilingual Corpus I (ECI/MCI) of over 98 million words, covering most of the major European languages, as well as Turkish, Japanese, Russian, Chinese, Malay and more.

[CRATER Multilingual Aligned Annotated Corpus](#)

Паралельні корпуси:

[English-Norwegian Parallel Corpus](#)

[Parallel Corpora in Uppsala](#)

Корпуси англійської мови:

[American National Corpus](#)

[The International Corpus of Learner English](#) (The Brazilian Portuguese Sub-corpus of ICLE)

[The Lampeter Corpus of Early Modern English Tracts](#)

[The Canterbury Corpus](#)

[Calgary/Canterbury Text Compression Corpus](#)

[The International Corpus of English](#)

[BNC Online](#)

[The HCRC Map Task Corpus](#)

[The Bergen Corpus of London Teenage Language \(COLT\)](#)

Історичні корпуси англійської мови:

[Penn-Helsinki Parsed Corpus of Middle English](#)

Корпуси німецької мови:

[NEGRA Corpus](#) - A Syntactically Annotated Corpus of German Newspaper Texts

[COSMAS-I-Korpora](#)

Корпуси французької мови:

[Frantext](#)

Корпуси іспанської мови:

[Spanish and Portuguese Corpora](#)

[Written corpus from Argentina and Chile](#)

Корпуси португальської мови:

[Spanish and Portuguese Corpora](#)

[Corpus of Brazilian Media Portuguese](#) - see the file "cbmp.txt" for information.

Корпуси турецької мови:

[Turkish Corpus](#) (Bilkent University FTP Server)

Корпуси шведської мови:

[The Stockholm - Umeå Corpus \(SUC\)](#)

[Bank of Swedish](#)

Корпуси російської мови:

[Russian Corpora in Tübingen](#)

[Russian Text Corpora](#) - collected by Prof. Fowler of Dept. of Slavic Languages, Indiana University.

Корпуси іврити:

[The Corpus of Spoken Israeli Hebrew](#)

Корпуси китайської мови:

[Segmented version of Guo Jin's Mandarin Chinese PH corpus](#)

[COLIPS' Archive](#) (The Chinese and Oriental Languages Information Processing Society)